

FINANČNÁ DECENTRALIZÁCIA A JEJ VPLYV NA VÝVOJ DANE Z NEHNUTEĽNOSTI V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Financial decentralization and impact on development of property taxes in Slovak republic

Erik Poláček¹

*¹ Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné,
Univerzitní nám. 1934/3, 73340 Karviná
Email: polacek_erik@opf.slu.cz*

Abstrakt: Zavedením finančnej decentralizácie v podmienkach Slovenskej republiky sa otvorili nové dvere pre obce a ich financovanie svojich projektov, pretože majú možnosť ovplyvňovať inkasá do obecných rozpočtov určením sadzieb daní z nehnuteľností a tak nastaviť rôzne daňové zaťaženie pre daňové subjekty. Ďalším pozitívnym faktorom finančnej decentralizácie bolo odľahčenie štátneho rozpočtu, pretože obce sa stali správcami dane z nehnuteľnosti a tak obce nemuseli čakať kedy im štátny rozpočet odošle finančné prostriedky.

Abstract: The introduction of financial decentralization in the Slovak Republic opened new doors for municipalities and their financing their projects because they have the ability to influence the collections to the general budget of determining the rates of property taxes and thus set different tax burden on taxpayers. Another positive factor for financial decentralization was to relieve the state budget as municipalities become managers of property tax and so the village did not have to wait when they sent the state budget funds.

Klíčová slova: daň z nehnuteľnosti, daňové reformy, daňový systém, finančná decentralizácia

Keywords: financial decentralization, property tax, tax reform, taxation

JEL classification: H71

Úvod

Hlavným príjmom štátnych rozpočtov sú dane, ktoré tvoria približne 90% príjmov štátneho rozpočtu a zvyšných 10% príjmov štátneho rozpočtu je tvorených darmi, pôžičkami a poplatkami. Dane sú však jedinou povinnou platbou, keďže daň je zákonom určená platba a je povinná pre všetky daňové subjekty, ktoré podliehajú zdaneniu v rámci Slovenského daňového systému.¹

Ukončením jednej éry vývoja s centrálnou plánovaným hospodárstvom socialistického typu a vznikom Slovenskej republiky s trhovým orientovaným hospodárstvom vznikla potreba daňovej reformy v Slovenskej republike, preto daňovú reformu z roku 1993 možno nazvať prvou daňovou reformou v dejinách Slovenskej republiky. Daňový systém Slovenskej republiky vychádzal z daňových systémov západoeurópskych krajín a bol označovaný ako komplikovaný, neprehľadný dokonca až nezrozumiteľný pre bežného človeka a často sa v ňom strácali i odborníci.

---

¹ Webový portál rozpozecet.sk [online] [vid. 28. septembra 2016]. Dostupné z <http://www.rozpozecet.sk/app/homepage/rozpozecetVCislach/rozpozecetVerejnejSpravy/statnyRozpozecet/2015/>

Od prvej daňovej reformy, ktorá bola v roku 1993 došlo viackrát k snahe novelizovať zákony pre odstránenie nedostatkov, ktoré vrhali nestabilitu na celý daňový systém Slovenskej republiky. Nestabilita systému bola často využívaná pre daňové úniky, vďaka ktorým Slovenská republika strácala finančné prostriedky do svojho rozpočtu. Významným motívom pre reformu daňového systému bola snaha zefektívniť daňový systém, zjednodušiť ho a urobiť prehľadnejším. Daňová reforma ako taká bola uskutočňovaná v rokoch 1991 – 1992. Kritickým rokom bol rok 1991 kedy sa ukázali dopady liberalizácie cien, zahraničného obchodu na Slovenské hospodárstvo. Schválením zákona v roku 1992 sa daňový systém dostával do čiastočnej podoby ako mali krajiny v západnej Európe. Hlavné rozdelenie daní v rámci Slovenskej republiky v roku 1992 bolo rozdelenie daní na priame dane (dôchodkové a majetkové dane) a na dane nepriame (Grúň, 2001).

Najdôležitejším míľnikom vo vývoji bol rok 2004, kedy sa odohrala druhá daňová reforma, ktorá mala prispieť k efektívnejšej daňovej sústave a bola podmienená spoločenskými i politickými podnetmi. Podľa vyhlásenia vlády Slovenskej republiky zo dňa 4.11.2002² boli hlavnými cieľmi tejto významnej daňovej reformy najmä sprehľadniť daňové zákony, vytvoriť nový systém horizontálneho finančného vyrovnávania, zabezpečenie prístnosti, priamosti, spravodlivosti, efektívnosti výberu daní a znižovania sadzieb, obmedzenie daňových únikov a tým zatriktívniť Slovensko zahraničným investorom. Slovenská republika nebola jedinou krajinou, ktorá prijala radikálnu zmenu daňového systému. Slovenská republika tak v r. 2004 obdobne ako aj iné krajiny prijala radikálnu zmenu daňového systému.

V kontexte základných zásad:

- Spravodlivosť, rieši otázku aby spôsob ukladania a vyberania daní bol čo najspravodlivejší.
  - Horizontálna spravodlivosť: rovnaké predmety zdanenia majú byť zdanené rovnako.
  - Vertikálna spravodlivosť: subjekt s vyššími príjmami, majetkom alebo spotrebou platí vyššiu daň, pri nevyhnutnom zachovaní zásady proporcionality.
- Neutrálnosť, zdanenie ovplyvňuje ekonomické správanie sa daňových subjektov, nakoľko odčerpá subjektom časť disponibilných zdrojov. Úplne neutrálna daň neexistuje. Zdanenie má byť neutrálné v tom zmysle, že nesmie skresľovať hospodárske procesy a má čo najmenej ovplyvňovať ekonomické rozhodnutia.
- Vylúčenie duplicity zdanenia.
- Jednoduchosť a jednoznačnosť: jednoduchosť spočíva v minimálnom množstve zákonov týkajúcich sa zdanenia a jednoznačnosť v jednoduchom pochopení a jednoznačnom vyložení.
- Účinnosť: daň nesmie poskytovať legálnu možnosť vyhnutia sa plateniu daní, nesmie uľahčovať nelegálny únik daní a nesmie nabádať k nelegálnym daňovým únikom.³

Ako je vidieť podľa tabuľky 1, Slovenská republika nie je krajinou, ktorá sa podujala na radikálnu reformu daňového systému, avšak patríme ku krajinám, ktoré sa na zmenu podujali až relatívne neskoro, ale to môže byť ovplyvnené bytia súčasťou socialistického režimu, v ktorom sme sa nachádzali.

---

² Webový portál vláda.gov.sk [online] [vid. 28. septembra 2016]. Dostupné z http://www.vlada.gov.sk/data/files/980_programove-vyhlasenie-vlady-slovenskej-republiky--od-16-10-2002-do-04-07-2006-.pdf

³ Webový portál ministerstva financií Slovenskej republiky [online] [vid. 28. septembra 2016]. Dostupné z <http://www.mfsr.sk/Default.aspx?CatID=3995>

Tabuľka 1: Krajiny s rovnou daňou

Krajina	Rovná daň prijatá v roku	Daň z osobného príjmu pred reformou	Daň z osobného príjmu po reforme	Firemná daň po reforme	Zmeny v odpočítateľnom minime
Estónsko	1994	16-33%	26%	26%	Mierny nárast
Litva	1994	18-33%	33%	29%	Značný nárast
Lotyšsko	1997	25% a 10%	25%	25%	Mierne zníženie
Rusko	2001	12-30%	13%	37%	Mierny nárast
Ukrajina	2004	10-40%	13%	25%	Nárast
Slovensko	2004	10-38%	19%	19%	Značný nárast
Gruzínsko	2005	12-20%	12%	20%	Zrušené

Zdroj: <http://euractiv.sk/clanky/ekonomika-a-euro/studia-mmf-rovna-dan-je-modou/>

V priebehu rokov kedy sa Slovenská republika transformovala do systému demokracie sa prijatím mnohých zákonov postupne posilňovala samostatnosť územných samospráv, avšak ich samostatnosť závisela od charakteru aktuálnej pozície fiškálnej politiky a z toho vyplýval aj fiškálny federalizmus. Postupne sa menili úrovne spolupráce medzi jednotlivými stupňami vlády a to malo za následok obrovský rozmach v miestnych daniach. Fiškálna decentralizácia výrazným spôsobom posilnila príjmy do rozpočtov samospráv, pretože samosprávy si mohli určovať výšku sadzieb pre jednotlivé miestne dane, najmä daň z nehnuteľností, ktorá najvýznamnejšie ovplyvňuje rozpočet samosprávy.⁴

Cieľom príspevku je deskripcia finančnej decentralizácie a poukázanie na daňové nástroje zo strany štátu, ktoré sú určené na podporu obcí a samosprávnych celkov na území Slovenskej republiky. Spracovanie príspevku sa opiera o analýzu a následné vyhodnotenie sekundárnych štatistických údajov zo záverečných účtov a všeobecne záväzných nariadení mesta Čadca za obdobie 2006 – 2015.

1 Finančná decentralizácia

Decentralizáciou rozumieme čiastočný alebo úplný prenos právomoci štátnych orgánov na nižšie úrovne vlády medzi, ktoré zaradujeme vyššie územné celky alebo obce.⁵ Dôsledkom tejto decentralizácie sa spomínané nižšie úrovne vlády posilňujú svoju finančnú stabilitu, ale i právomoc (Sedláková, 2008). Finančné decentralizácie je možné sledovať v súčasnej dobe vo svete, vrátane mnohých rozvojových krajín sveta a je využívaná na dosiahnutie ekonomickej efektívnosti alebo politickej demokratizácie. Podľa Fumihiko (2008) budú decentralizačné reformy úspešné ak budú obsahovať súdržné prístupy, v ktorých musí celá rada zainteresovaných strán zdieľať zodpovednosť a zdroje, ktorých konečný výsledok by mal znížiť mieru chudoby.

Vo svete sa fiškálnou decentralizáciou rozumie posilnenie vlastných príjmov samospráv cez právomoc určiť výšku miestnych dani alebo daňových prirážok. Všeobecne platí, že niektoré fiškálne funkcie by mali byť centralizované, iné by sa mali decentralizovať.⁶

⁴ Webový portál kvf.vse.cz [online] [vid. 1. októbra 2016]. Dostupné z http://kvf.vse.cz/storage/1239723298_sb_horvathova.pdf

⁵ Webový portál Slovník.sk [online] [vid. 1. októbra 2016]. Dostupné z <http://slovník.azet.sk/pravopis/slovník-sj/?q=decentraliz%C3%A1cia>

⁶ Webový portál ekf.tuke.sk [online] [vid. 1. októbra 2016]. Dostupné z file:///C:/Users/U%C5%BE%C3%ADvate%C4%BE/Downloads/FD_ako_sucast_reformy_verejnej_spravy.pdf

Fiškálna decentralizácia sa začala realizovať v Slovenskej republike od roku 2001, uvažovať sa začalo už v 90. rokoch 20. storočia. Finančná decentralizácia podľa Haláskovej M. a Haláskovej R. (2015) spĺňa efektívnosť, transparentnosť a zodpovednosť vo verejných službách pretože výdavky sú realizované s miestnymi prioritami, miestne samosprávy sú motivované zlepšiť systém zdrojov, čo vedie k vyššej transparentnosti a zodpovednosti za pridelené výdavky.

November 1989 predstavoval v Slovenskej republike nielen odštartovanie celospoločenských zmien, ale taktiež sa inicioval proces reformy verejnej správy, dochádzalo k návratu spoločnosti do pôvodného, prirodzeného stavu. Decentralizácia v Slovenskej republike mala za následok vybudovanie novej kvalitnejšej základne v rámci vzťahov na území. S rastúcimi kompetenciami územných samospráv, rastie aj postavenie a zodpovednosť pre zabezpečenie komplexného rozvoja regiónov, v ktorých sú jednotlivé samosprávy. Slovenské samosprávne orgány sa snažia využívať všetky dostupné nástroje, ktoré získali decentralizáciou pre urýchlenie rozvoja. Súčasťou decentralizácie bolo nové financovanie územných samospráv – obcí a vyšších územných celkov. Hlavnou podstatou bolo posilnenie finančnej autonómie, finančnej sebestačnosti. Posilnenie daňových príjmov územných samospráv, tvoriacich hlavnú časť príjmov. Celkovo ide o prepojenie medzi hospodárením samospráv a spoločenskými nákladmi. Pozitívne ohlasy a pozitívny dopad na financovanie územných samospráv priniesla realizáciu finančnej decentralizácie v podmienkach Slovenskej republiky.

Medzi očakávané prínosy fiškálnej decentralizácie patrí:

- efektívne prerozdeľovanie zdrojov na zabezpečenie verejných statkov,
- vyššia kvalita rozhodovania a riešenia akútnych problémov, s ktorými sa samosprávy potykajú, vyššia kontrola a vytvorenie kontrolných orgánov pri rozhodovaní o chode samosprávy,
- zainteresovanosť, informovanosť a účasť občanov o dianí v obci,
- posilnenie finančnej autonómie samospráv, samosprávy si vytvárajú vlastné zdroje na financovanie verejných statkov, z časti nezávislosť od štátnych dotácií.

Podstatnú časť príjmov samospráv predstavoval pred reformou príspevok od štátu. Približne 47% tvorili podielové dane ako príjmy obecných rozpočtov samospráv. Samosprávy postupne preberali vďaka decentralizácii úlohy od štátu, čím získali do svojho vlastníctva aj majetok, ktorý bol určený na plnenie zverených pôsobností. Na prevádzkovanie majetku získaného od štátu samosprávy a vyššie územné celky získali finančné prostriedky ako účelové tzv. decentralizačné dotácie, okrem týchto dotácií samosprávy dostali od štátu i finančné prostriedky na mzdy odborných zamestnancov.⁷ Decentralizácia priniesla zásadné zmeny vo financovaní, pred rokom 2005 záviselo financovanie samospráv od pridelenia podielu daní zo štátneho rozpočtu, od roku 2005 sa prerozdeľovanie podielu daní zmenilo v dôsledku druhej daňovej reformy na Slovenku. Podľa zákona NR SR č. 564/2004 Z.z. je jediná centrálna prerozdeľovaná daň pre obce daň z príjmov fyzických osôb, vo výške 70,3% a pre vyššie územné celky vo výške 23,5%. Prerozdeľovanie dane z príjmu fyzických osôb je prerozdeľovaná podľa veľkosti obce a charakteru kompetencie. Decentralizáciou vzrástla daňová sila územných samospráv, nastal rastúci trend v absolútnom aj relatívnom vyjadrení v príjmoch podielových daní. Spustením fiškálnej decentralizácie sú miestne dane fakultatívne a územné samosprávy sa rozhodnú či budú jednotlivé dane vyberať na svojom území. Každá územná samospráva na území Slovenskej republiky sa môže rozhodnúť o sadzbe miestnych daní vo všeobecne záväznom nariadení.

---

⁷ Webový portál Hospodárskych novín [online] [vid. 1. októbra 2016]. Dostupné z <http://hn.hnonline.sk/spolocnost-a-politika-686/financna-decentralizacia-nestiha-reformu-86223>

Podstatou finančnej decentralizácie v Slovenskej republike bolo v prvom rade zníženie dotácií v podobe daňových príjmov zo strany štátu smerom k samosprávam a vyšším územným celkom, zmeny museli nastať v daňovej právomoci i v daňovom určení vybraných daní. Legislatíva upravujúca rámec fiškálnej decentralizácie tvoria dva zákony:

- zákon NR SR č. 564/2004 Z.z.
- zákon NR SR č. 582/2004 Z.z.

Zákon č. 564/2004 Z.z. upravuje rozpočtové určenie, spôsob rozdeľovania, termíny poukazovania a poukazovanie výnosu dane z príjmov fyzických osôb do rozpočtov samospráv a vyšších územných celkov. Zákon 582/2004 Z.z. upravuje, ktoré dane môžu samosprávy a vyššie územné celky vyberať v pôsobnosti svojho katastrálneho územia.

Medzi miestne dane, ktoré sú v pôsobnosti obcí patria:

- daň z nehnuteľností,
- daň za psa,
- daň za užívanie verejného priestranstva,
- daň za ubytovanie,
- daň za predajné automaty,
- daň za nevýherné hracie prístroje,
- daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta,
- daň za jadrové zariadenie.⁸

Jedinou daňou, ktorú spravuje vyšší územný celok je daň z motorových vozidiel.

2 Vývoj právnej úpravy zdanenia nehnuteľností v Slovenskej republike

Miestne dane a najmä najčastejšie skloňovaná daň z nehnuteľností prešla od svojho počiatku v modernej Slovenskej republike mnohými zásadnými zmenami či už z pohľadu správcu dane alebo daňového subjektu. S nástupom fiškálnej decentralizácie na Slovensku sa daň z nehnuteľností stala významným faktorom pre zabezpečenie finančnej stability väčšiny samospráv. Spojením pojmov fiškálna decentralizácia a miestne dane vznikne stabilita, nezávislosť a zodpovednosť miestnych samospráv za svoje rozhodovanie. V daňovej sústave Slovenskej republiky patrí daň z nehnuteľností významné miesto a od roku 1993 vstúpil do platnosti nový zákon č. 317/1992 Z.z. o dani z nehnuteľností (Nižňanský, 2009). Do roku 1993 platil zákon o dani z pozemkov, domovej dani a lokalizačný poplatok.

Právna úprava NR SR 317/1992 Z.z. o dani z nehnuteľností pozostávala zo 6 častí, ktoré upravovali daň z pozemkov, daň zo stavieb, daň z bytov a ostatné ustanovenia zákona.

Principiálne, vecné a formálne nedostatky zákona boli nasledovné:

- Zdaňovanie podľa rôznych princípov - niektoré pozemky sa zdaňovali pevnou sadzbou za m², iné percentom podľa hodnoty pozemku,
- Existovalo zbytočne veľa sadzieb.
- Zákon obsahoval množstvo výnimiek, ktoré nemali opodstatnenie.

Zákon 317/1992 Z.z. bol osemkrát novelizovaný, najdôležitejšími novelizáciami boli zákony NR SR č. 87/1993 Z.z. kde bolo spresnené zabezpečenie správneho uplatňovania zákona v praxi, zákon NR SR č. 159/1993 Z.z., ktorého novelizácia priniesla zvýšenie dane z pozemkov a dane zo stavieb na rok 1993 o 25%, zákon NR SR č. 317/1993 Z.z. priniesol posilnenie postavenia samospráv ako správcom dane z nehnuteľností. Po všetkých ôsmich novelizáciách bol pripravený kvalitný základ pre vytvorenie nového zákona NR SR č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktorého súčasťou je i časť upravujúca daň z nehnuteľností. Prijatím tohto zákona do reálnej praxe znamenalo upevnenie finančnej samostatnosti samospráv a posilnenie

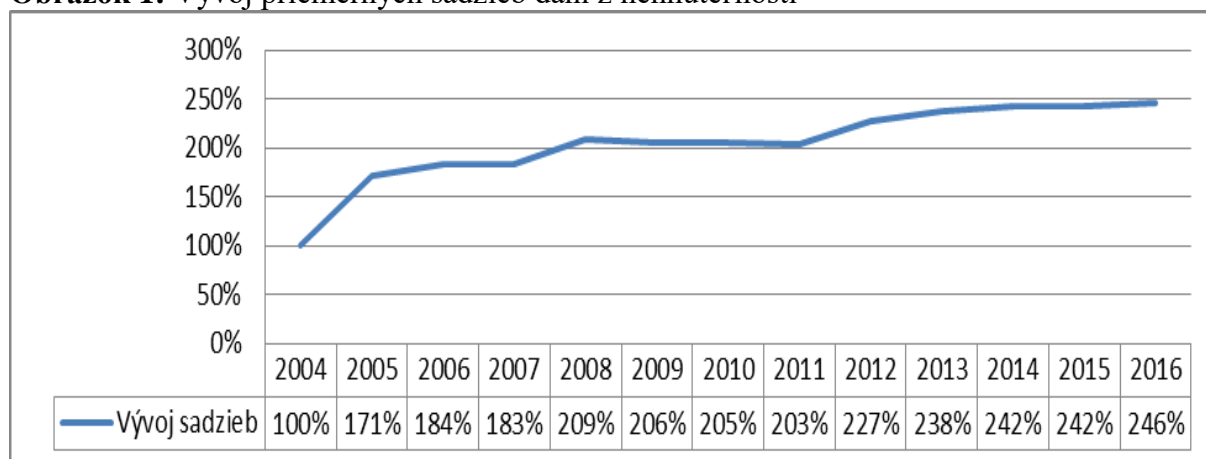
---

⁸ Webový portál zákony pre ľudí [online] [vid. 2. októbra 2016]. Dostupné z <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-582>

finančnej decentralizácie v rámci systému Slovenskej republiky. Každá zmena v daňovom systéme ovplyvní správcov daní, ale i daňové subjekty. Práve daň z nehnuteľností výrazne ovplyvnila sociálne, podnikateľské i politické prostredie a to z dôvodu samostatného rozhodovania samospráv pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.⁹

Obrázok 1 zachytáva vývoj priemerných sadzieb daní z nehnuteľností naprieč rokmi 2004 - 2016 kde je relatívne dobre vidieť kedy majú byť komunálne voľby v Slovenskej republike, pretože komunálne voľby výrazným spôsobom ovplyvňujú daný vývoj sadzieb. Zväčša pred komunálnymi voľbami sa sadzby daní upravujú smerom nadol pre zvýšenie opätovného zvolenia do čela obce, avšak po voľbách sa sadzby daní zas zvyšujú.

Obrázok 1: Vývoj priemerných sadzieb daní z nehnuteľností

Zdroj: <http://alianciapas.sk/dane-z-nehnutelnosti-sa-menili-iba-v-niekoľkých-mestach-najviac-na-vychode/>

3 Zdanenie nehnuteľností v meste Čadca

Mesto Čadca je okresným mestom a svojou polohou na medzinárodných trasách je tak výbornou lokalitou pre podnikanie. Čadca je hlavným železničným uzlom z Českej republiky alebo Poľska, taktiež aj cestnou dopravou patrí medzi významné tranzity.

Zdanenie nehnuteľností v meste Čadca je neodmysliteľnou súčasťou pre obecný rozpočet a mesto každoročne očakáva toto inkaso. Finančné prostriedky využíva mesto na pokrytie svojich výdavkov či už v podobe miezd pre zamestnancov alebo v rámci investícií do mesta.

Tabuľka 2 je rozdelená do štyroch stĺpcov, pričom každý stĺpec poukazuje na iné hodnoty. Skupina „A“ obsahuje sledované obdobie od roku 2006 po rok 2015. Skupina „B“ zachytáva v sledovanom období celkový príjem do obecného rozpočtu mesta Čadca v každom roku. Skupina „C“ je predpis dane z nehnuteľností v každom roku. Nie je to čiastka, ktorú mesto aj vyberie, pretože ako v každom systéme aj tu je nejaké percento daňových subjektov, ktoré si neplnia svoju daňovú povinnosť a čiastku za daň z nehnuteľností neuhradia v stanovenej lehote. Posledná skupina „D“ zachytáva percentuálne vyjadrenie podielu dane z nehnuteľností v celkových príjmoch mesta.

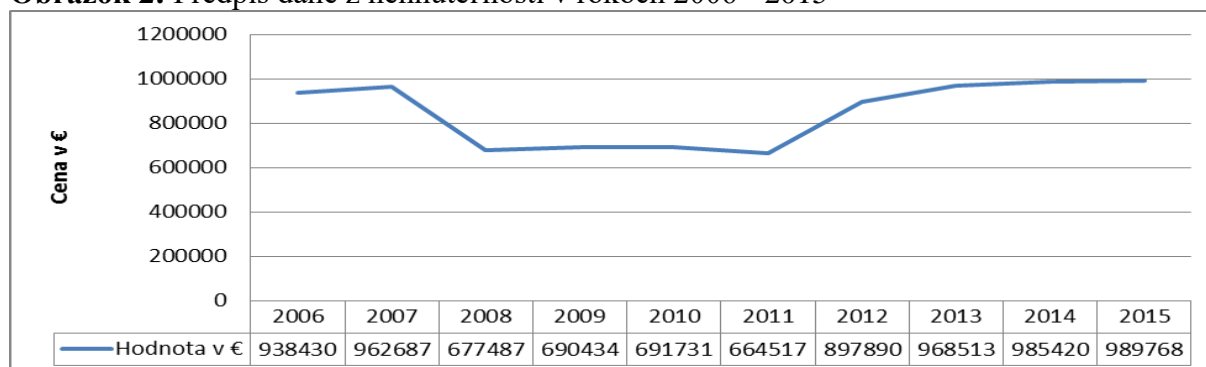
⁹ Webový portál 3.ekf.tuke [online] [vid. 2. októbra 2016]. Dostupné z <http://www3.ekf.tuke.sk/konfera2008/zbornik/files/prispevky/jakubikova.pdf>

Tabuľka 2: Podiel daní v rozpočte mesta - celkových príjmoch

A	B	C	D
2006	10 933 944 €	938 430 €	8,58 %
2007	11 895 804 €	962 687 €	8,09 %
2008	15 488 050 €	677 487 €	4,37 %
2009	21 014 233 €	690 434 €	3,29 %
2010	18 834 644 €	691 731 €	3,67 %
2011	14 250 027 €	664 517 €	4,66 %
2012	14 984 572 €	897 890 €	5,99 %
2013	13 902 787 €	968 513 €	6,97 %
2014	19 909 255 €	985 420 €	4,95 %
2015	14 840 229 €	989 768 €	6,67 %

Zdroj: Vlastné spracovanie záverečných účtov Mesta Čadca

Obrázok 2 zachytáva predpis dane z nehnuteľností v sledovanom období, v každom jednom roku 2006 až 2015. V roku 2006 činil predpis 938 430 € a v nasledujúcich 5 rokoch sa predpis dane znížil až o 28% v piatom roku a výška poklesu bola takmer 300 000 € čo bolo vyvolané schválením zníženia alebo oslobodenia od platby dane z nehnuteľností pre daňové subjekty, v reálnom prípade šlo o zvýšenie úľavy z 30% až na 50% a dokonca v roku 2010 až na 60% úľava na platbu dane z nehnuteľností. Keďže už bolo neúnosné pre mesto poskytovať úľavu na daň vo výške 60%, pre rok 2012 bolo mestským zastupiteľstvom schválené zníženie úľavy zo 60% na 30% čím mesto inkasovalo do rozpočtu takmer 200 000 €, čo predstavovalo približne 26% nárast oproti roku 2011.

Obrázok 2: Predpis dane z nehnuteľností v rokoch 2006 - 2015

Zdroj: Vlastné spracovanie záverečných účtov Mesta Čadca

Záver

Slovenská republika si od svojho vzniku prešla mnohými reformami, ktorých súčasťou boli procesy vyúsťujúce do finančnej decentralizácie, ktoré priviedli krajinu do štádia kedy sa skutočne obce či vyššie územné celky približujú k občanom a zabezpečujú efektívnosť a stabilitu vo svojich rozpočtoch.

Decentralizácia v krajine prispela k zvýšeniu ekonomickej zodpovednosti, samostatnosti a zodpovednosti jednotlivých samospráv, ktoré sú súčasťou systému Slovenskej republiky. Zavedenie dane z nehnuteľností do správy obcí je neoddeliteľnou súčasťou Slovenskej finančnej decentralizácie, ktorá prispela mnohými pozitívnymi faktormi pre obce, avšak aj negatívami v podobe ekonomického bremena pre podnikateľské subjekty, pretože samotné obce si určujú vo všeobecne záväznom nariadení výšku sadzieb. Miestna daň, daň z nehnuteľností v rukách samospráv je ideálnym riešením pre ovplyvňovanie svojich rozpočtov a udržanie politickej situácie. Najviac trpia podnikateľské subjekty vo veľkých obciach, pretože práve tu obce umelo zvyšujú svoj rozpočet práve touto daňou a mnohé

právnické osoby sú nútené premiestniť miesto podnikania do inej obce, kde je daň z nehnuteľnosti nižšia a tak právnické osoby ušetria finančné prostriedky, ktoré môžu využiť ako investíciu do podnikania.

Literatura

- [1] FUMIHIKO, S., 2008. *Foundations for Local Governance*. New York: Physica-Verlag Heidelberg, s. 301. ISBN 978-3-7908-2006-5.
- [2] GRÚŇ, L. (2001). *Dane včera, dnes a zajtra*. Bratislava: EUROUNION spol. s r. o., ISBN 80-88984-28-9.
- [3] HALÁSKOVÁ, M., HALÁSKOVÁ, R. (2015). Fiscal Decentralisation and Provision of Local Public [1] Services in Selected EU Countries. *Lex localis-journal of local self-government*, vol. 13, no.3, pp. 595-613. ISSN 1581-5374. DOI 10.4335/13.3.595-613(2015).
- [4] NIŽŇANSKÝ, V. (2009). *Posilnenie finančnej autonómie miest a obcí*. Bratislava: MESA 10. ISBN 978-[2] 80-89177-15-8.
- [5] SEDLÁKOVÁ, S. (2008). Fiškálna decentralizácia - jej význam a dôsledky pre územnú samosprávu. In: Šoltés, V. (ed.) *National and Regional Economics VII*. Košice: Technická univerzita, s. 806-810. ISBN 978-80-553-0084-9.
- [6] ZÁKON č. 582/2004 Z.z.o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.